

som danske Rigsdagmænd, at vi, førend vi sige Ja eller Nei til det foreliggende vigtige Forslag om Indskrænkning af Grundloven, benytte os af den Oplysning, vi have om, hvad det er for en Fællesforfatning, som da skal træde i Kraft. Naar man henviser os til, at, naar vi have vedtaget Forslaget 3die Gang, og det saaledes efter Grundloven har faaet Grundlovsmyndighed, saa kunne vi negte vor Tillid til, at de saaledes vedtagne Grundlovsforandringer maae træde i Kraft, da har jeg lige fra Begyndelsen af, da man ymte om noget Saadant, anseet det for en Spot. Jeg vidste godt, og jeg har aldrig fortiet det, at Ministeriet maaffee kunde tilegne sig denne Synsmaade, og at det da som Følge deraf virkelig kunde gjøre, hvad der er blevet raadet det — og det gjør mig ondt at maatte sige: heri Thinget —, nemlig at vente med at meddele os Fællesforfatningen, indtil det foreliggende Forslag for 3die Gang var gaaet igjennem, altsaa netop som det skulde afgjøres, om Fællesforfatningen skulde træde i Kraft. Men ligesom jeg fra Begyndelsen af har sagt, saa bliver jeg ved at paaflaae, at der i denne Henseende ikke er det mindste Baand paa eller Forpligtelse for Rigsdagen, idet vi jo dog nødvendigviis, førend vi sige dette skjæbningsvange Ja, eller om det skal blive et Nei, maae have drøftet og være paa det Klare med, om hvorvidt den Fællesforfatning, der skal træde i Kraft, er fuldsærdig i den Stikfælde, i hvilken den nu er vitterlig for det hele Kongerige, og vel altsaa maa være det for de danske Rigsdagmænd; thi man maatte jo være meget blind, dersom man ikke saae, at i det Dieblif, vi have sagt Ja tredie Gang, saa have vi aldeles givet Sagen ud af vor Haand. Naar Regjeringen skal have dette grundlovs-mæssige Ja tredie Gang, saa skal den have det af os, af den Rigsdag, som dertil er sammenkaldt; men have vi givet dette Ja, saa kan Regjeringen, dersom vi ville modsætte os, at Fællesforfatningen skal træde i Kraft imorgen, opløse os idag, ja den kan endogsaa lade være at opløse os, den behøver blot at lade os gaae hjem, og naar en saadan enkelt Opløsning eller Hjemsending ikke fører til det tilstegtede Maal, da blive ved at opløse eller

hjemfende, indtil den endelig finder en Rigsdag, der søielig gaaer ind paa dens Forslag, — og det kan enhver Rigsdag, ordentlig eller overordentlig, gjøre. Det er saaledes aldeles klart, at, dersom vi efter en ny Drøftelse finde, at vi umuligen kunne sige Ja til det foreliggende Forslag om Indskrænkning af Grundloven, hvis en saadan Fællesforfatning som den, vi kjende, skal træde i Kraft, saa er det vist, at vi paa det nærværende Trin af Sagen maae modsætte os denne Indskrænkning, eller ogsaa, som jeg sagde, forlange Oplysninger af Regjeringen, som maaffee kunde vise os, at den Fare, vi befrygtede, enten ikke er tilstede, eller lader sig afvende. Men det forskaaer sig, at naar det, som vi nylig hørte af den ærede Premierminister, er Ministeriets ufravigelige Skjøn og ufravigelige Beslutning, ikke at give os nogen Oplysning, saa bortfalder jo den ene af Grundene til at nedsætte en Comitee — men den bortfalder ikke ved vor Skyld, men ved Regjeringens — og der er saaledes kun den anden tilbage, men den mener jeg ogsaa er tilstrækkelig, thi det skulde dog være besynderligt, om ikke Fleertallet i det danske Folkething skulde finde, at Fællesforfatningen, saaledes som vi kjende den, med de tydeligste Ord udtaler, hvad jeg i forrige Samling forgjæves anførte om det Farlige, der fremfor Alt var deri, at det, som angaaer Rigsdagen, Valgloven, vore Friheder: Trykkefriheden, Religionsfriheden, Foreningsfriheden, ikke med en Løddel var regnet med til de særlige Anliggender. Jeg skulde mene, at naar der kommer til at staae i Fællesforfatningen, at alle de Sager, som ikke udtrykkelig ere erklærede for særlige Anliggender, skulde være fælles, og det ydermere erklæres, at dersom der skulde være forskellige Meninge om, hvad der saaledes udtrykkelig var erklæret for særlige Anliggender, saa er det Geheimestatsraadet, der skal afgjøre det i sidste Instants, saa er Faren aabenbar. Naar hertil nu kommer, at det i Fællesforfatningen udtrykkeligen er bestemt, hvorledes Valgene baade for Folkethingets og Landstingets Vedkommende skulde foretages af de Medlemmer, som derfra skulde sendes til Rigsraadet, saa er det jo klart, at dette er et Capitel i Rigs-